

Državni izpitni center

M 1 1 1 1 9 1 1 4

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

**SLOVENŠČINA KOT DRUGI
JEZIK NA NARODNO MEŠANEM
OBMOČJU V PREKMURJU**

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Torek, 14. junij 2011

SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 1**A) Bralno razumevanje**

1. Nagrada prvič razdeljena; poročilo; Slavko Pezdir; (tričlanske žirije v sestavi) Ivanke Mežan, Nenni Delmestre in Boruta Gombača.
(Za 4 pravilne odgovore 3 točke, za 3 ali 2 pravilna odgovora 2 točki, za 1 pravilen odgovor 1 točka.) (3 točke)
2. novinar (1 točka)
3. DA, DA, NE, NE
(Po 1 točka.) (4 točke)
4. predstavitvena (1 točka)
5. a) izvleček/odločitev žirije o podelitvi nagrade (Po smislu.) –1 točka
b) dosednji nagrajenci festivala – 1 točka
c) utemeljitev žirije o podelitvi nagrade Nataši Matjašec in Petru Ternovšku – 1 točka
č) slovesnost ob podelitvi nagrad (Po smislu.) – 1 točka (4 točke)
6. podelitev nagrade na 5. festivalu Monodrama Ptuj (Po smislu.) (1 točka)
7. podnaslovu – 1 točka
V podnaslovu bralec izve, da je žirija letos med šestimi monodramskimi uprizoritvami odločila, da sta enakovredno najboljša Nataša Matjašec in Peter Ternovšek.
(Po smislu. Za smiselno in jezikovno pravilno poved 2 točki.) (3 točke)
8. a, c, d
(Po 1 točka, za več kot tri obkrožitve 0 točk.) (3 točke)

B) Razčlemba neumetnostnega besedila

1. b, e, č, c
(2 pravilni povezavi 1 točka.) (2 točki)
2. [zmagovauca]
[gledaloc]
[igrauka]
[glazba]
[ustopnica/ustopnica]
[najborš]
(6 pravilnih zapisov = 4 točke; 5 = 3 točke; 4 = 2 točki; 3 = 1 točka.) (4 točke)
3. pokrovitelj/podpornik
sporočilo/podatek/obvestilo
otožno/domotožno
zelo majhen/najmanjši/najnižji, ki je še dovoljen
nežen/občutljiv/natančen/izostren
večdnevna prireditev, ki omogoča pregled dosežkov na določenem kulturnem področju
(Po dva pravilna sopomenska izraza 1 točka.) (3 točke)
4. a) 1. (1 točka)
b) 1. Drama je literarno delo v obliki dialogov. (Po smislu.)
2. Bil je prvak ljubljanske Drame. (Po smislu.)
3. V družini se je zgodila prava drama. (Po smislu.)
(Za smiselno in jezikovno pravilno poved 1 točka.) (4 točke)
5. Izpis naslova: Get Famous or Die Trying/Elizabeth 2 (1 točka)
Utemeljitev: Zapis naslova v citatni obliki je pravilen, saj manj znana stvarna lastna imena v slovenskem knjižnem jeziku pišemo običajno citatno. (Po smislu. 2 točki.) (3 točke)

6. narečno (2 točki)
7. igralka; igrati; igrišče; igralški; igralčev – po 1 točka
z izpeljevanjem/izpeljava – 1 točka (6 točk)
8. to, da se ustvarja/to, da ustvarjaš (2 točki)
9. z Brankom Šturbejem; z Radkom Poličem; s Petrom Ternovškom; z Ivanka Mežan;
z Nenni Delmestre
(Pravilen zapis obvezno s predlogom po 1 točka.) (5 točk)
10. a (1 točka)
11. s Ptuja – na Ptuj – na Ptuju
iz Sarajeva – v Sarajevo – v Sarajevu
z Balkana – na Balkan – na Balkanu
(V nizu pravilna sklonska oblika in predlog po 1 točka.) (3 točke)
12. S + S
/S
(Vse ali nič.) (2 točki)
13. Nataše Matjašec ni med letošnjimi nagrajenci 5. festivala Monodrama Ptuj. (2 točki)
14. Nagrajenca 5. bienalnega festivala monodrame sta se pridružila dosedanjim nagrajencem
.....
tega festivala.
.....
(Osebek + desni prilastek = 1 točka; povedek = 1 točka; predmet + oba prilastka = 1 točka.) (3 točke)
15. po odločitvi žirije; med šestimi monodramskimi uprizoritvami; tematska in uprizoritvena
raznolikost igralških in režiserskih postopkov
(Za vsako pravilno podčrtano jedro 1 točka.) (3 točke)
16. DA – 1 točka
Avtor ocene je hotel poudariti Ternovškovo interpretacijo Pavleka. (Po smislu. 1 točka) (2 točki)
17. (sobotne svečane) razglasitve in podelitve (nagrade) = nanašalnica (1 točka)
ki, jo = naveznika (2 točki) (3 točke)

IZPITNA POLA 2

Vrednotenje:

Vsebinska ustreznost: 0–8 točk
Uvodna predstavitev: kje, kdaj in kaj se je zgodilo: 3 točke
Odgovor treh anketirancev – vprašanje: 2 točki
Odgovori treh anketirancev: 3 točke

Zgradba:

Zunanja oblikovanost 3 točke (naslov, sporočevalci, podpis); za več kot 10 besed pod/nad omejitvijo se odbije 1 točka.

Slog: 0–3 točke

Upoštevanje dveh načel praktične stilistike 2 točki; treh načel 3 točke.

Jezikovna pravilnost: 0–6 točk

Za 4 istovrstne ali raznovrstne napake se odbije 1 točka.

Primer besedila:

Dijaki o sobotni predstavi

V soboto, 28. maja, so si dijaki dvojezične slovensko-madžarske gimnazije v Lendavi ogledali monodramo Elizabeth 2 v interpretaciji odlične Nataše Matjašec. Med obiskovalci smo naključno izbrali tri dijake in jih povprašali, kako jim je predstava ugajala.

Novinarka Mateja: Ali mi lahko poveš, kaj ti meniš o današnji predstavi?

Tanja: Nataša Matjašec je naša prekmurska rojakinja. Ogledala sem si že več njenih predstav. Tokrat se mi je zdela odlična! Le od kod jemlje toliko energije, da tako hitro prehaja od enega dramskega lika do drugega.

Tine: Težko bi sodil, saj drame nisem popolnoma razumel. Ne poznam Fedre in ne vem, kaj je hotela igralka povedati.

Marko: Žal, nisem ljubitelj dram. Raje zahajam v kino, kjer se stvari odvijajo hitreje. Meni se zdi premalo akcije.

Hvala za odgovore.

Mateja Novak

IZPITNA POLA 3

Vrednotenje:

Vsebina:

– povzetek odlomka in umestitev v celoto

Povzetek odlomka: Odlomek je dvodelen. V prvem delu deklica (Edina) posluša materino branje in drdranje očetovega šivalnega stroja, s katerim šiva koncertno obleko za dečka, ki ji je všeč, nakar zdrсне v sanje, ki pa že napovedujejo tragično dogajanje, povezano z dečkovo prihodnostjo. V drugem delu odlomka skupina prestrašenih soboških Židov 26. aprila 1944 v mrazu čaka na začetek violinskega koncerta Izaka Schwartza, ki bi moral biti ob petih v kavarni hotela Dobray. Odlomek je iz drugega dela romana, katerega naslov je Velika panonska muzika. V tem delu je v ospredju otroška simpatija in prva ljubezen deklice Edine Šiftar, hčerke soboškega krojača, zaljubi se v Izaka Schwartza, sina soboškega trgovca z mešanim blagom. Šiftar predela staro Schwartzovo obleko v koncertno za mladega Izaka. Koncert odpade, saj Žide, ki čakajo na glasbeno prireditev, prav pred koncertom aretirajo Nemci in jih potem deportirajo v koncentracijsko taborišče. (3 točke za povzetek in 3 točke za umestitev.)

Skupaj 6 točk.

– pojasnitev zgodovinskih okoliščin

Primer možne pojasnitve: 26. aprila 1944 so nemški SS-ovci deportirali iz Sobote celotno židovsko skupnost. Z vlaki so jih odpeljali v Čakovec, od tam pa v Auschwitz. Po enem letu se je od tam vrnil le Franz Schwarz. Po padcu Hortyjeve vlade marca leta 1944 v Budimpešti in nastopu fašistične vlade Ferenc Szalasyja ter vkorakanju Nemcev na Madžarsko so bili sprejeti obširni ukrepi za t. i. dokončno rešitev židovskega vprašanja. Žrtve tega ukrepa so bile tudi osebe iz odlomka.

Skupaj 6 točk.

– predstavitev deklice in razlaga pomena dogodka za deklico Edino

Primer možne predstavitve in razlage: Edina Šiftar je hči krojača Geze Šiftarja, ki se v Izaka Schwartz zagleda, ko skupaj z očetom pride k njim na dom, da bi pomeril obleko, ki jo Edinin oče pripravlja zanj. Edina odrašča v duhu ljubezni očeta in matere, zdaj je to čustvo prvič pripravljena podeliti z nekom izven družine. Zelo si želi priti na Izakov koncert, a se zaveda, da tja ne bo mogla, saj ne pripadajo ustreznemu družbenemu sloju. Hrepeni, da bi se z Izakom ponovno srečala, najsrečnejša je, ko jo oče pošlje k Schwartzevim. Nazadnje so na koncert povabljeni tudi Šiftarjevi, kaže, da se ji bodo uresničile sanje, toda potem do koncerta ne pride zaradi dogodkov pred hotelom. Edina je šele leto pozneje izvedela, kaj se je zgodilo. Izaka so pozneje označili za pogrešanega. Otrok tako dobi grenko lekcijo usode o krhkosti ljubezni, še preden mu je prvič zares uspelo ljubiti. A prav s pomočjo ljubezni, ki jo je Edina prejemale od svojih staršev, je gotovo premagala tudi to. (4 točke za predstavitev deklice in 3 za razlago pomena dogodka.)

Skupaj 7 točk.

– razlaga metafore očesa

Primer možne razlage: Skrivnostno oko se v romanu pojavi večkrat, že na začetku besedila kot zlo oko, ki se je začelo spogledovati z zakotnim svetom pokrajine ob Muri in tako napovedovati prihod nesreče v te kraje. Da je to oko, ki gleda na svet ob Muri z neba, mogoče razumeti kot metaforo za usodo, pa še bolj lahko sklepamo prav iz primerjave neba nad Soboto in kavne skodelice šlogarice, ki iz kavne usedline v skodelici prerokuje pred Dobrayem. Tudi v predloženem odlomku je kolo, o katerem sanja Edina, kako vozi po vodi, le del velikega očesa, ki lebdi visoko v zraku. Te sanje o dečku, ki se s kolesom odpelje po reki, za njim pa ostane le sled in zvok glasbe (seveda tukaj pripovedovalec meri na Izaka, ki ga bo pogoltnilo koncentracijsko taborišče), so videnje, prerokba, povezana s prihodnostjo fanta, ki je prirasel k srcu deklici. Oko ima nadzor nad vsem: življenjem, sanjami, preteklostjo in prihodnostjo.

Skupaj 6 točk.

Jezikovna pravilnost:

za 4 istovrstne ali raznovrstne napake se odbije 1 točka – do 5 točk.

Skupaj 5 točk.

Zgradba:

členjenost besedila – 1 točka

dolžina besedila – 1 točka (za 50 besed pod predpisano mejo se točka odbije)

Skupaj 2 točki.

Slog:

bogastvo, ustreznost besedišča – do 2 točki; jasnost 1 točka

Skupaj 3 točke.